

שיחת השבוע

הרב יוצא לאור על-ידי צעירי-אגודת-חב"ד - המרכז • עורך: מנחם ברוד • יו"ר: הרב יוסף-יצחק אהרונוב

יש חדש

בדיקת מזוזות

לקראת חודש אלול פותחים בתי-חב"ד ברחבי הארץ במבצע מיוחד לבדיקת תפילין ומזוזות, על-פי מנהג ישראל לבדוק את כשרות התפילין והמזוזות בחודש אלול. גם תפילין ומזוזות כשרות עלולות להיפגם במשך השנים, וחשוב לוודא את כשרותן לקראת השנה החדשה. כדאי לזכור כי בדיקת התפילין והמזוזות חשובה גם לביטחון האישי, שכן התפילין והמזוזות מוסיפות שמירה והגנה על האדם.

הילולת האבות

ערב ראש-חודש אלול מכונה 'הילולת האבות', ורבים נוהגים לפקוד ביום זה את מערת-המכפלה בחברון ולהשתטח על קברי האבות. ביום שני, ערב ראש-חודש אלול, יהיה 'אולם יצחק' פתוח ויהיו הסעות מכל רחבי הארץ. אבטחה קפדנית בכל הדרכים המובילות למערת-המכפלה ולאתרי-הקודש בחברון. טל' 400456-800-1.

שמחה בחברון

ישיבת **שבי חברון** מזמינה את הציבור להכנסת ספר-תורה ותנוכת בית-מדרש, ביום שלישי הקרוב, ל' במנחם-אב, מהשעה 11. ישתתפו הראש-ל' הרב **מרדכי אליהו**, מזכיר הרבי מליובאוויטש הרב **יהודה לייב גרונר**, והרב הראשי של צרפת הרב **יוסף חיים סיטרוק**. פרטים בטל' 052-8993256.

שיעור בקבר רחל

ביום שני, כ"ט במנחם-אב, יהיה אי"ה שיעור לנשים בקבר רחל, בנושא: תשובת אלול. הסעות ממוגנות יצאו מבנייני-האומה בירושלים, בשעה 7 בערב. להרשמה: טל' 054-4698161.

זמני השבוע

ניו-יורק	דטרויט	מיאמי	לוס-אנג'לס
7:44	8:23	7:43	7:28
8:45	9:26	8:36	8:25

פרקי-אבות השבוע: פרק 1

המולד: יום שני, שעה 3, 41 דקות ו-17 חלקים
ראש-חודש אלול: ביום השלישי וביום הרביעי

כתובת המערכת: ת"ד 14 כפר-חב"ד 72915

טל' 03-9607588 • פקס 03-9606169

www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

חופש הבחירה והחובה לציית

אין לאדם זכות לבחור ברע, אלא רק יכולת לעשות כך, ועליו לדעת שישלם את המחיר על רוע בחירתו. מושגי הטוב והרע מוגדרים בתורה, והאדם, בבחירתו, אינו יכול לשנותם

צידוק אידאולוגי למעשיו השליליים. כך נעשית הבחירה מורכבת וקשה יותר, אבל בסופו של דבר הכול תלוי רק באדם ובבחירתו.

על העיקרון הזה מושתתים כל מושגי השכר והעונש. לולא היה האדם חופשי לבחור את דרכו ואת מעשיו, לא היה מקום לתת לו שכר על מעשים טובים ולהענישו על חטאיו. דווקא משום שהחלטותינו הן פרי בחירתנו העצמית, הקב"ה מעמיד את האדם בפרשת-הדרכים ואומר לו: "ראה, אנכי נותן לפניכם היום ברכה וקללה". הברכה היא – לשמוע בקול ה', והקללה – "אם לא תשמעו... וסרתם מן הדרך".

הבחירה ניתנה לאדם

עקרון הבחירה אינו שולל את זכותו של הכלל לכפות על הפרט ללכת בדרך הישר. לכן אנחנו רשאים לשפוט ולהעניש אנשים הבוחרים ברע. בימינו החברה כופה על הפרט רק ערכים הקשורים לאי-פגיעה בזולת ובחברה כולה, אולם בזמן שהעם רובו ככולו שמר את דרך התורה, היה בית-הדין מעניש את הפרט החוטא גם על חטאים שבין אדם למקום.

אין בכך שום סתירה לעקרון הבחירה, שכן, כאמור, אין לאדם זכות לבחור ברע, אלא רק יכולת לעשות כך, ועליו לדעת שישלם את המחיר על רוע בחירתו. מושגי הטוב והרע מוגדרים בתורה, והאדם, בבחירתו, אינו יכול לשנותם. הדבר היחיד שניתן לו הוא – יכולת ליישם את הערכים הללו, או חלילה לסטות מהם ולשאת בתוצאות.

הבחירה עושה את חיינו קשים ומורכבים, אך בה גם מותר האדם, לא רק לעומת שאר יצורי התבל, אלא גם לעומת מלאכי-מרום. אפילו למלאכים אין יכולת של בחירה חופשית, שכן אין להם יצר הרע וכל אחד ואחד מהם פועל בדיוק כפי שנברא. האדם הוא היצור האחד והיחיד בבריאה שהקב"ה נתן לו את היכולת שלא להיות כבול לתכונות מוקדם אלא לבחור בטוב בעצמו ומרצונו.

זו הזכות הגדולה והברכה הנפלאה שנתן לנו הקב"ה, והוא מתחנן ומבקש – "ובחרת בחיים!"

עקרון הבחירה החופשית הוא מיסודות היהדות, אך רבים מבינים אותו בדרך מוטעית. יש הסבורים כי 'חופש בחירה' משמעותו, שקיום התורה והמצוות נתון לבחירתו של האדם: ירצה – יקיים; לא ירצה – לא יקיים, וכל בחירה כזאת היא לגיטימית. אם תאמרו לאנשים האלה שקיום התורה והמצוות הוא חובה, יטענו כנגדכם: לא נכון, הלוא יש חופש בחירה.

חופש הבחירה אין פירושו שהאדם רשאי לבחור ברע, אלא שניתנת לו היכולת לעשות זאת. בכך האדם שונה מכל הברואים האחרים, המשוללים יכולת בחירה. כל הברואים נבראו כשהם מתוכנתים מראש להתנהגויות מסוימות. יש בעלי-חיים המטפלים בצאצאיהם, ויש הטורפים את צאצאיהם; אבל הראשונים אינם עושים זאת משום שהם טובים יותר, אלא משום שכך נבראו. לעומתם, האדם נברא עם יכולת להחליט החלטות על-פי בחירתו החופשית, ולא על-פי תכנות קבוע מראש.

החלטות בבחירה חופשית

הקב"ה היה יכול לברוא את האדם כך, שהיה מוכרח ללכת בדרך התורה. כשם שאין לאדם בחירה אם לנשום אוויר, אלא הוא מוכרח לנשום כדי להתקיים, כך היה הקב"ה יכול להטביע בטבע האדם את המשיכה לדרך התורה, וליצור מצב שלא יוכל לסטות ממנה.

הקב"ה לא עשה כן. יתרה מזו, הוא אף ברא בתוכנו יצר הרע, שתפקידו לנסות למשוך את האדם לעבר החטא. כך יצר הקב"ה מעין משחק חופשי, שבו האדם עומד לפני כוחות שקולים, והוא הבוחר בבחירתו החופשית ללכת בדרך הטוב והישר ולהיזהר מפני הרע.

מאבק הבחירה הזה איננו פשוט, שכן הקב"ה עשאו בכוונה מורכב ומסובך. כחלק ממנו יש לאדם גם אפשרות לעוות את מושגי הטוב והרע. הוא יכול לקרוא לטוב רע ולרע טוב. על כך קובל הנביא: "הוי האומרים לטוב רע ולרע טוב, שמים חושך לאור ואור לחושך". כדי להשקיט את מצפוננו עלול האדם לתת

הטוב המושג על-ידי המאבק

ה'. דווקא על-ידי הכפייה הזאת מגיעים ל'טוב' עליון ביותר.

מגיעים לפנימיות

זוהי אפוא ה'מתנה' שהקב"ה נותן – לא רק ה'ברכה' אלא גם ה'קללה'. דווקא על-ידי העבודה בקו של 'סור מרע', בכפיית הרע ובהתגברות על המניעות וההסתרים, מגיעים לדרגת 'ראייה', שהיא למעלה מ'שמיעה'. לכן נאמר על כך הביטוי 'רְאֵה'.

עניין זה שייך במיוחד לשבת מברכים חודש אלול. כשיהודי עושה את חשבון נפשו, הוא מגלה שרק מעט זמן הוקדש במשך השנה החולפת לענייני התורה והתפילה, ואילו רוב היום עסק בעניינים גשמיים. עיקר עבודתו הייתה אפוא בתחום ה'סור מרע'. אומרת לו התורה, שדווקא על-ידי עבודה זו ממלאים את רצון ה' ומגיעים לתכלית הטוב, עד לגילוי פנימיות הנפש הקשורה עם "פניך ה' אבקש".

(תורת מנחם כרך כג, עמ' 262)

הברכה, כמו שנאמר: "ראה אנכי נותן לפניכם היום ברכה וקללה?"

הסבר העניין: 'ברכה' זו העבודה בקו של 'עשה טוב' – קיום מצוות עשה. 'קללה' זו העבודה בקו של 'לא תעשה' – הימנעות מעשיית דברים שהתורה אסרה לעשותם. ההתמודדות עם הדברים האסורים היא במבט ראשון 'קללה', אולם דווקא על-ידי ההתגברות עליהם מגיעים לדרגה גבוהה עוד יותר מה'ברכה'.

כוח הכפייה

חז"ל אומרים, שהדרך הנכונה לקיום מצוות לא-תעשה אינה על-ידי פיתוח סלידה טבעית מפני הדברים האסורים, אלא להפך, האדם מצד עצמו רוצה לעשות את הדברים הללו, והוא נמנע מלעשותם רק משום שהקב"ה אסר אותם בתורתו.

יתרה מזו, בין הדברים האסורים יש כאלה שנפשו של אדם נמשכת אליהם ו"מחמתן". כדי להימנע מהם, עליו לכפות על עצמו את רצון

ני-ישראל כבר עומדים להיכנס לארץ. זה דור ההמשך של יוצאי מצרים. אבותיהם ראו במו-עיניהם את ניסי עשר המכות, את קריעת ים-סוף ואת ההתגלות האלוקית הגדולה בהר-סיני. הם, הבנים, לא נולדו אז. הם רק שמעו מההורים על אותם ניסים אלוקיים מופלאים.

ואכן, הדור שיצא ממצרים מכונה 'דור של ראייה', שכן הוא ראה את הניסים ואת ההתגלות האלוקית. לעומתו, הדור שנכנס לארץ-ישראל מכונה 'דור של שמיעה', כי הוא לא ראה את הניסים ואת ההתגלות האלוקית במו-עיניו, אלא שמע על כל הדברים האלה מאבותיו.

ברכה וקללה

עקב זאת נדרש אפוא הסבר מדוע כאשר משה רבנו מדבר אל הדור הזה הוא משתמש בביטוי 'רְאֵה'. הלוא זה דור שעבודתו היא בבחינת 'שמיעה ולא ראייה'? כמו-כן יש צורך להבין איך מתאים הביטוי "נותן", מלשון מתנה, על הפך

מן המעיין בנים לקב"ה | מאת הרב אליעזר ברוד

שורש הנשמה

"בנים אתם לה' אלוקים" (דברים יד, א). כשם שהבן נמשך ממוח האב, כך נשמתו של כל יהודי נמשכה ממוחשבתו וחכמתו יתברך, כביכול, ש"הוא וחכמתו אחד".

(תניא)

ישראל והקב"ה

עינינו הרואות כי הרגל בטלה לגמרי לראש, ולא יעלה על הדעת שתתנגד להוראות הראש. זאת, משום שהראש והרגל הם בעצם דבר אחד. כך הקב"ה וישראל, שנמשלו לאב ובן: נשמות ישראל הן כביכול דבר אחד עם הקב"ה, ולכן ביכולתם להגיע לביטול מוחלט אליו.

(אדמו"ר הזקן)

מלאים מצוות

כל בני-ישראל הם בנים למקום. גם הגרועים שבישראל מלאים מצוות כרימון. לו ידעו הרשעים עד כמה הם ממלאים את רצון הבורא, היו מתפקעים מרוב עוגמת-נפש...

(רבי ישראל מרוד"ן)

האב חי

"בנים אתם לה' אלוקים, לא תתגודדו ולא

תשימו קרחה בין עיניכם למת" (דברים יד, א). מה הקשר בין הדברים? אלא שגם חלילה מת לאדם אביו, אל-לו ליפול לייאוש עד כדי התגודדות, כי האבא שבשמים חי וקיים.

(הרא"ש)

הרכוש נשרף, ה' קיים

אל הרבי מסוקולוב הגיע חסיד אחד וסיפר בדאגה רבה כי כל רכושו עלה באש. אמר לו הרבי: שמח שאתה יהודי, שכן אלוקיד חי וקיים, הוא אביך והוא יעזור לך. וכך היה.

כמו בן לעת זקנה

הבעל-שם-טוב אמר: כל יהודי יקר בעיני הקב"ה כמו בן יחיד שנולד להוריו לעת זקנתם, ולמעלה מזה.

חכמה עילאה בשק בשר

בתיא מבואר שנשמת כל יהודי, יהיה מי שיהיה, נמשכה מהמוח העליון, שהוא 'חכמה עילאה'; כמשל הבן, הנמשך ממוח האב. אמר על כך אחד מגדולי החסידים, בעת התוועדות חסידית, כשהוא ממרר בבכי: 'חכמה עילאה' בתוך שק של בשר ועצמות עם דם רותח...

(לקוטי דיבורים)

חלק מן העצם

את מהותו של יהודי אין להעריך ואין לשער. יהודי הוא חלק מן העצם, והתופס במקצתו כאילו תופס בכולו. כשם שאין שיעור לעצם, כך אין שיעור לחלק ממנו.

(היום-יום)

אמרת השבוע

חשש מאש

אישה אחת באה אל רבי מרדכי מטולנה וביקשה שיברכה. הרים הצדיק את שתי ידיו, החזיקן כנגד ראשה ובירכה. שאלה האישה: "למה לא יניח הצדיק את ידיו על ראשי?".

אמר לה רבי מרדכי: "כיצד את עושה כשאת מברכת על נרות השבת, האם את מניחה את ידיך על השלהבות או מחזיקה את ידיך כנגדן?".

נענתה האישה: "איני יכולה לשים את ידי על השלהבות, פן ייכוו באש".

אמר הצדיק: "גם אני חושש מפני האש - את חוששת מהאש שלמטה, ואני חושש מהאש של מעלה".

לא משכון ולא חוב

החסיד חבש את כובעו, לבש את מעילו, וכבר עמד בפתח ביתו. ידו הונחה על המזוזה, ואז הרגיש שהוא אינו מסוגל לעשות את הצעד הזה. לא, הוא פשוט אינו יכול...

המחזה הזה חזר ונשנה כמה פעמים, ובכל פעם גברה סערת-ליבו וגרמה לו לשוב על עקבותיו.

הוא היה חסיד נאמן של רבי ברוך ממז'בוז', נכד הבעל-שם-טוב. בכל נימי נשמתו היה מקושר אליו. עם הסתלקותו של רבי ברוך חש תחושה עמוקה של יתמות. בליבו החליט לשמור אמונים לרבו לעולמי עולמים.

באותה עת עלה על כס הרבנות בעיר מז'בוז' רבי אברהם-יהושע-העשל, שנקרא גם בעל 'אוהב ישראל'. עד מהרה נהפכו רבים מתושבי העיר לחסידיו הנאמנים.

לא כן מידענו החסיד. ליבו לא הניח לו להתקרב אל הצדיק. הוא חש כי זו תהיה הפרת הנאמנות לרבו. בלילות היה מתהפך על משכבו, אך לבסוף גברה אהבתו העמוקה לרבו על תשוקתו ללכת אל הצדיק הנוכח.

שנים חלפו, קהל חסידיו של בעל 'אוהב ישראל' גדל והלך, אולם החסיד שלנו שמר בקפידה את החלטתו שלא ללכת אליו.

יום אחד אילצוהו תלאות החיים לחרוג מהחלטתו. בתו עמדה להינשא, אולם מצבו הכלכלי קשה ועגום ואין בידו מאומה להוצאות החתונה.

ידע החסיד כי הצדיק מסייע ביד נדיבה לזקקי העיר, והחליט להפר את החלטתו משכבר הימים, כדי לבקש את עזרת הצדיק בעבור נישואי בתו. "אני הולך אליו רק כדי לקבל הלוואה, ולא כדי להתקשר אליו", אמר בליבו שוב ושוב בהלכו אל הצדיק.

הצדיק קיבלו בסבר-פנים יפות ושאלו כמה נדרש לו בעבור הוצאות החתונה. "אני מבקש הלוואה של מאה רובל. הנני מתחייב להחזיר את הכסף בתשלומים", אמר החסיד.

פני הצדיק הרצינו: "מאה רובל! זה הרבה כסף! האם תוכל לתת משכון ראוי לסכום כזה?"

השיב האישי: "כן, יש בבית ש"ס יקר, דפוס סלויטה, ואותו אמסור כמשכון". רמז לו הצדיק שיביא אליו את הש"ס.

בשובו עם הגמרות הכבדות, הביט בהן הצדיק וקרא בהתפעלות: "ש"ס

פני האישי אורו, הוא הודה לצדיק מקרב לב ופנה ללכת. אך הנה, הצדיק קורא לו ואומר: "הש"ס שלך יקר כל-כך, יפה ומהודר. חושש אני לקבל עליי את האחריות לשמירתו. בבקשה ממך, הואל-נא לקחת את הגמרות אליך הביתה ולשומרן שם בשליחותי. נאמן אתה עליי שתשמור עליהן כראוי..."

יפה ומהודר כל-כך ודאי שווה הון רב. תמורת משכון יקר כל-כך אוכל להלוות לך סכום כפול, מאתיים רובל". תוך כדי דיבור הוציא ממגירת שולחנו את שטרות הכסף, ומנה לפני החסיד מאתיים רובל. "לך וערוך את שמחת החתונה בשעה טובה ומוצלחת. כשירווח לך, תחזיר את החוב".

לומדים גאולה | מאת מנחם ברוד

האחרונים מסיימים

תפיסת היהדות אומרת שהדורות יורדים והולכים. היה דור האבות, דור נעלה ביותר. אחר-כך בא דור המדבר, שהוא במדרגה נמוכה יותר, אך עדיין הוא מכונה 'דור דעה'. אחר-כך הייתה תקופת הנביאים, שנסתיימה לקראת החורבן. אחריה היו התנאים, שסמכותם עולה על זו של האמוראים שבאו אחריהם. אחר-כך היו הגאונים, ה'ראשונים', ה'אחרונים' ו'אחרוני האחרונים' - וכל דור נחשב כעומד במדרגה נמוכה משל קודמו. הדור שלנו, דור 'עקבתא דמשיחא', הוא אפוא הדור התחתון ביותר.

אך דווקא הדור היתום הזה הוא שאמור לקבל את פני משיח-צדקנו ולזכות לכל הגילויים הנשגבים של הגאולה. לא הנביאים זכו לזה, לא התנאים, לא האמוראים, לא הראשונים והאחרונים וכל דורות העבר הגדולים, אלא דווקא אנחנו. נשאלת השאלה, כלשון הגמרא - "אכשור דרי?" (=וכי הוכשר הדור?).

נשאר רק לסיים

לשאלה זו ניתנו כמה תשובות:

ננס על-גבי ענק - משל למה הדבר דומה, לננס הרוכב על כתפיו של ענק. אמנם הוא ננס, אבל ישיבתו על-גבי הענק מעניקה לו יכולת לצפות למרחק רב אף יותר מהענק עצמו. כך גם דורנו: אמנם הוא דור נחות ועלוב, אבל מאחר שהוא בא לאחר הדורות הענקיים שקדמו לו, והוא נוחל את כל תורתם ועבודתם, הרי בכוחם הוא יכול להתרומם לדרגה גבוהה אף מזו שלהם.

הטוב מצטבר - ככל שהדורות מתקדמים, מידת הטוב בעולם מצטברת וגדלה. שכן זה ההבדל בין הטוב לרע - הרע איננו מציאות אמיתית, ולאחר שהחוטא קיבל את עונשו, לא נשארת מציאות הרע; כנגד זה, הטוב הוא נצחי והוא מצטבר מדור לדור. נמצא אפוא, שדווקא בדור שלנו יש ריבוי עצום של טוב, הטוב שהצטבר במשך כל הדורות.

נשארו המלאכות הפשוטות - לכל דור ניתן תפקיד מיוחד. על הדורות הראשונים הוטלו משימות כבדות ומורכבות, ולכן גם ניתנו להם כוחות גדולים. אולם לאחר כל העבודה הגדולה הזאת, נשארו פכים קטנים, דברים פשוטים (כמו סילוק פסולת הבניין לאחר שנגמרה בנייתו), ולשם כך אין צורך בענקי-רוח, ודיי באנשים פשוטים כמונו. כאשר הדור הנחות שלנו יסיים את העבודה, יבוא המשיח - לא בזכותנו, אלא בזכות הדורות הגדולים שקדמונו.

מעלת דורנו

הסבר בכיוון אחר, רואה יתרון ומעלה דווקא בדור שלנו: דור זה, שבו נתקטנו המוחות ונתמעטו הלבבות; דור שחי בתקופה של חשכה רוחנית, כאשר אין על מי להישען, ומנגד יש מניעות רבות על שמירת התורה והמצוות, כולל המניעה הגדולה והקשה שעליה נאמר: "אל יבשו מפני המלעיגים"; ועם כל זה שומרים בני-ישראל במסירות-נפש את התורה והמצוות - דור זה אכן ראוי לקבל את פני משיח-צדקנו.

על הפסוק "והאיש משה עניו מאוד מכל האדם אשר על-פני האדמה", מבואר בתורת החסידות, שיעקר הענווה של משה רבנו הייתה כלפי הדור שלנו, הדור של 'עקבתא דמשיחא'. כאשר משה רבנו ראה בעיני-רוחו את הדור הזה, שיעבור צרות גשמיות ורוחניות קשות כל-כך, ואף-על-פי-כן יעמוד במסירות-נפש נגד כל הרוחות הסוערות ונגד החושך הכפול והמכופל של שלהי הגלות, ויוסיף לשמור אמונים לתורה ולמצוותיה - חש משה רבנו גרש של ענווה והתבטלות מפני דור זה.

בדרך פרדוקסלית יש אפוא בדור שלנו מעלה מיוחדת דווקא בגלל ירידת הדורות!

לא העז האישי לשאול דבר, אלא עשה כבקשת הצדיק ולקח עמו את הגמרות בחזרה לביתו.

מועד החתונה הגיע. ליבו של החסיד התרונון. הנה הוא יכול להכניס את בתו לחופה בכבוד ובהרחה. השולחנות כבר ערוכים, התזמורת פוצחת בנגינה עליזה. עוד מעט יבואו המוזמנים ותחל החופה.

לפתע נראה שמשו של הצדיק מפלס לו דרך בין האנשים, מתקרב אליו במהירות ואומר: "הרבי מבקש שתבוא אליו עכשיו".

מודאג במקצת פנה האישי לבית הצדיק. הוא נתקבל בברכת מזל-טוב לבבית והצדיק אמר: "נמלכתי בדעתי והחלטתי למחול על חובך. הכסף כולו נתון לך מתנה גמורה. עתה לך ושמח בחתונת בתך בלב שמח".

בעוד החסיד עומד ומשתומם, תחב הצדיק לידו סכום נוסף באומרו:

"הוצאות החתונה רבות כל-כך, כדאי שיהיה לך משהו גם בעבור שבעת ימי המשתה..."

הבעת פליאה עצומה ניכרה על פני החסיד. למה הצדיק מיטיב עמו כל-כך? הבחין האוהב ישראל בתדהמתו, חייך בנועם ואמר:

"חז"ל אומרים שהקב"ה ברא את העולם בעבור עם-ישראל. כאשר יהודי מודה לה' באמת ובלב שלם על כל הטוב שהוא העניק לו, מתממשת תכלית הבריאה ויש לקב"ה נחת-רוח רבה ביותר.

"ועתה חשוב בעצמך, מתי יהודי יכול לפנות אל הקב"ה בראש פניו מדאגות ומתוך לב טהור, כדי להודות לו? הלא רוב ימיו מכאובים, דאגות פרנסה, קשיים בחינוך הילדים ועוד... אלא מה? בהגיע היום המאושר, יום שמחת-ליבו, בחתונת בנו או בתו, זה היום שבו ישכח את כל צרותיו, מוחו וליבו פנויים להרגיש את גודל השעה. אז יתרונו לבו ואת פיו תמלא תפילת הודיה ושבח לבורא-עולם שזיכחו ברגע הגדול הזה".

החסיד עודו תוהה להבין לאן הצדיק חותר, וממשיך ה'אוהב ישראל':

"ידעתי שכאשר תגיע לרגע המאושר הזה, לא תהיה שמחתך שלמה. בליבך תקנן הדאגה - מניין תיקח מאתיים רובל להחזיר את חובך. שואל אני אפוא אותך: וכי יעלה על הדעת שבגלל כמה רובלים שלי לא תתמלא תכלית הבריאה!?"

כשרקד החסיד בשמחת חתונת בתו הייתה שמחתו כפולה - גם משוחרר הוא מכל חוב ודאגה, וגם מצא צדיק-אמת, שבו הוא יכול לדבוק בכל לב ונפש. ואכן, מאותו יום והלאה נעשה חסידו הנאמן של ה'אוהב ישראל'.

יהודי ששב בתשובה ונכשל שוב בחטא בא לפני רבי ישראל מרוז'ין. אמר לו הצדיק: "אל תתייאש, כשם שדרכו של אדם לשוב בתשובה ולמעוד, כך דרכו של הקב"ה לחזור ולסלוח"

פתגם חסידי

לחלץ עצמות ולא להזעיק חילוץ

לסיימו כשהשמש קופחת. בהעדר מידע ראוי, הליכה שאמורה להימשך שעותיים, להערכתם, מתארכת לארבע-חמש שעות, והם נתקעים בלי מים או באפיסת כוחות. יש גם מקרים שיוצאים למסלול אחר-הצהריים. עובדי רשות הטבע והגנים סוגרים את האתר בלי לדעת שיש קבוצה שעדיין לא חזרה. יש המקצרים מסלולים, פונים לשבילים לא-מסומנים, ומוצאים עצמם מסתובבים במעגל או מול תהום פעורה ושמש שוקעת."

הסכמה מהאישה

מונקוטוביץ', בן 38, תושב ירושלים ואב לחמישה ילדים, זכה השנה בפרס ראש-העיר ירושלים לארגונים ולמתנדבים מצטיינים, על התנדבותו בכמה ארגוני חסד ('החובש הר נוף', זק"א, 'עזר מציון', 'איחוד הצלה', יחידת הבקרה של משטרת ישראל ופיקוד העורף).

"גדלתי בבית של התנדבות", הוא מספר. "הוריי היו מכניסים לביתם עולים חדשים ומלווים אותם עד שהתאקלמו בארץ. לאחר נישואיי קיבלתי הסכמה מאשתי לעסוק בחסד. גם היא מתנדבת כמוני בפעילויות חסד רבות ומגוונות."

העגלה שקעה

בסניף 'עזר מציון' בירושלים, שבו הוא מנהל מחלקת הציון, הוא משמש כונן לילה. "הקריאות שאני מקבל הן מעל כל דמיון", הוא מחייך. "פעם אחת, בשעה שתיים אחר חצות הלילה, קיבלתי

ת יום חמישי שעבר לא ישכר ר' דנו מונקוטוביץ' זמן רב. יותר מעשרים שנה הוא עוסק באיתור נעדרים, בהצלת חיים ובחסד של אמת, השתתף באינספור אירועים קשים, ובכל-זאת האירוע האחרון היה דרמטי במיוחד, בעיקר בגלל הסיום הטוב.

בשעות הערב של אותו יום חמישי קיבל הודעה על הילד שניאור-זלמן פרידמן, בן השמונה, שנעלם באזור ים-המלח. דנו הודיע בבית על יציאתו למקום, להשתתף בחיפושים. "מניסיוני, הייתה לי תחושה רעה מאוד על הדרך שבה יסתיים האירוע", הוא אומר, אך החיפושים הסתיימו, כידוע, בשעת לילה מאוחרת כאשר הילד אותה, בריא ושלם, צף על המים.

נתקעים בלי מים

מאז תחילת 'בין הזמנים' זו הייתה הפעם השלישית שהוא הזעיק לחילוץ. בפעמים הקודמות זה הסתיים בטרגדיות, ובמותם של שני בחורים, צבי מילר ומנחם שפירא. "הציבור החרדי יודע לאן לטייל, אך אינו יודע איך", הוא אומר. "יוצאים לטיול ולא מעדכנים לאן הלכו. אומרים שיוצאים 'לצפון' וזה כל המידע שיש לך. לא-אחת מחליטים תוך כדי נסיעה לפנות ולעשות מסלול כלשהו. אם המטיילים מסתכנים, קשה מאוד לדעת על כך בזמן אמת."

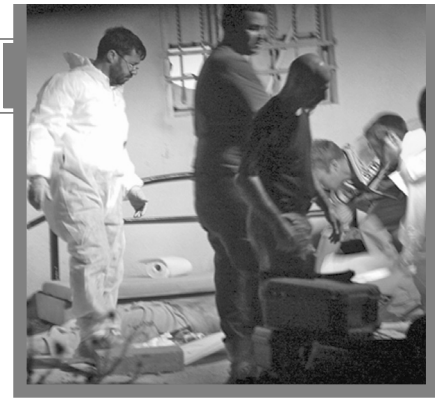
ביקורת קשה יש בפיו על מטיילים שאינם נערכים כראוי לטיול: "יש המחליטים לעשות מסלול הליכה תלול בשעת בוקר מוקדמת, מתוך כוונה

פינת ההלכה | מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי עומר

קשיי ה'ניקור'

שאלה: למה רבים נמנעים מלאכול את החלק האחורי שבבהמה?

תשובה: לאחר השחיטה והבדיקה כדון, ולפני המליחה או צליית הבשר, חייבת להתקיים על-פי ההלכה פעולה נוספת, הנקראת 'ניקור'. בבשר בהמה יש שלושה עניינים הצריכים ניקור: א) כלי דם. ב) חלב (סוג שומן האסור באכילה). ג) 'גיד הנשה' (עיקרו בלשון ימינו: עצב השת). עיקר העבודה הזאת היא בחלק האחורי, אם כי גם בקדמי וגם בחלקי פנים דרוש מעט ניקור. הניקור הוא אחד התחומים ההלכתיים היחידים שבהם ספרי ההלכה אינם ממציים את העניין כל צורכו. אף הציורים, התמונות והמושגים, המופיעים בספרי הניקור, אינם מושלמים. השימוש המעשי של ה'מנקרים' ובדיקת הביקורת בשטח הם הערובה היחידה שהניקור יעשה כהלכה.

מונקוטוביץ' (משמאל): "הציבור החרדי אינו יודע איך מטיילים"

קריאה מאישה נכה, רתוקה לכיסא גלגלים חשמלי. היא יצאה לשאוף אוויר, טיילה וגלגלי הכיסא שקעו בבוץ, והיא אינה מצליחה להיחלץ. היה עמה טלפון סלולרי, והיא חייגה אלינו. הגעתי וחילצתי אותה."

עוד מקרה אחר אירע בכביש ירושלים-תל אביב: "נכה, הרתוק לכיסא גלגלים, נתקע עם רכבו. כשהגיעה משאית הגרר, התעוררה בעיה איך האיש יעלה למשאית ומה יהיה עם כיסא הגלגלים החשמלי שלו. האיש התקשר למוקד שלנו, הגענו למקום והצלחנו לאלתר פתרון יצירתי. לאחר חילוץם שמסתיימים בטרגדיות, האירועים הללו הם שנותנים את הכוח להמשיך הלאה."

גיליונות

שיחת השבוע

בעברית וברוסית
מופצים בכל רחבי ארה"ב
להזמנות ולפרסום אנא פנו:

917-892-4908

sh-usa@chabad.org.il

ברכות וישועות

רבים נושעו מברכותיו הקדושות
של הרבי מלויבאוויטש.

גם כיום ניתן לעלות ולהשתטח על
'הציון' הקדוש של הרבי, ולשלוח
מכתבים ל'ציון' לבקשת ברכה.

ohel chabad lubavitch, 226_20
Francis Lewis Blvd. Cambria
Heights, N.Y 11411
Tel: 1-718-723 4545,
Fax: 1-718-723 4444
www.ohelchabad.org

Levi Hartman
לוי הרטמן

Office: 718-871-8282 x128
Cell: 646-335-8818
Fax: 718-633-0499

www.levifunding.com

3910 14th Ave. Brooklyn NY 11218

דובר עברית

סופר סת"ם • HaSofer

RABBI MOSHE KLEIN

משה הלוי קליין

321 Kingston Avenue
718-221-2222

www.esofer.com
A HaSofer Company